

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ιστορίες Παιδιών: Κορίτσι και Το Μεγάλο Μυστικό»

Συγγραφή: ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ

Εφαρμογή: ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας :

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων

MIS: 296579 – Π.3.2.5: Πιλοτική εφαρμογή σεναρίων

Δ Δημοτικού «Ιστορίες Παιδιών: Κορίτσι και Το Μεγάλο Μυστικό»

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ιστορίες Παιδιών: Κορίτσι και Το Μεγάλο Μυστικό

Εφαρμογή σεναρίου

Νίκος Αμανατίδης

Δημιουργία σεναρίου

Νίκος Αμανατίδης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Δ΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

1ο Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο ΑΠΘ

Χρονολογία

Από 08-1-2013 έως 14-01-2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

6^η ενότητα του β΄ τεύχους του βιβλίου της Γλώσσας της Δ΄ Δημοτικού, «Ιστορίες Παιδιών» και 6^η ενότητα του β΄ τεύχους του Τετραδίου Εργασιών Γλώσσας Δ΄ Δημοτικού

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά

Μελέτη Περιβάλλοντος

Ερευνητικές Εργασίες – Project

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 10 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, σχολική βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, αίθουσα εκδηλώσεων, αυλή σχολείου,

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

- Εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική εργασία-διδασκαλία·
- τρόποι και μορφές διερεύνησης, διαλόγου, κριτικής και δεξιοτήτων ανακάλυψης·
- βασική γνώση χρήσης των Windows (άνοιγμα φακέλου, αρχείου, ταξινόμηση, αποθήκευση·
- βασική εξοικείωση με τη χρήση του ηλεκτρολογίου, χρήση εργαλείων παρουσίασης, κειμενογράφος, εξοικείωση με το διαδίκτυο, τις μηχανές αναζήτησης και την κριτική επιλογή και αξιοποίηση των διαδικτυακών αποτελεσμάτων...·
- διερεύνηση, ανακάλυψη, κριτική, δημιουργία·

- ομαδική συνεργασία και παρουσίαση μέσω χρήσης εργαλείων Web2·
- εφαρμογή και εποικοδομητική αξιοποίηση των εργαλείων·
- κριτική επιλογή πληροφοριών με την αντίστοιχη αξιοποίησή τους.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Νίκος Αμανατίδης, Ιστορίες Παιδιών: Κορίτσι και Το Μεγάλο Μυστικό, Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος του σεναρίου με τίτλο «Ιστορίες Παιδιών» είναι οι μαθητές να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα, την ιδιαιτερότητα αλλά και τους ποικίλους αυτούς τρόπους, καθώς και τις συνιστώσες εκείνες που συνδέουν τα παιδιά και τους ενήλικες. Επίσης, να αντιληφθούν τη μοναδικότητα των σκέψεων και συναισθημάτων που αναπτύσσουν τα παιδιά κατά τη διάρκεια της πολύ όμορφης αυτής ηλικίας του ανθρώπου. Επιπλέον, στόχος είναι και η ορθή χρήση και η εφαρμογή του προφορικού και γραπτού λόγου, με την εφαρμογή των κατάλληλων χρόνων με τους οποίους ασχολείται η ενότητα στον γραπτό και προφορικό λόγο όπως: αόριστος– παρατατικός–συνοπτικός μέλλοντας–εξακολουθητικός μέλλοντας.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Ανακαλύπτοντας την 6^η ενότητα του σχολικού βιβλίου της Δ' τάξης, οι μαθητές καλούνται να αναγνωρίσουν την ποικιλία των συναισθημάτων μέσα από τρόπους συμπεριφοράς, αλλά και να κατανοήσουν μέσω των κειμένων την ιδιαιτερότητα και σημασία των επιλογών στην χρήση των χρόνων: αόριστος – παρατατικός – συνοπτικός μέλλοντας – εξακολουθητικός μέλλοντας, όπως και την αλλαγή στο ύφος του προφορικού αλλά και του γραπτού λόγου ανάλογα με τις εκάστοτε επιλογές. Αφορμή για προβληματισμό και δραστηριότητες μπορεί να θέσει μια προτροπή για αφήγηση ενός γεγονότος, μιας ιστορίας ή και μιας θεατρικής παράστασης που παρακολούθησαμε με το σχολείο, η προβολή ενός βίντεο ή μιας ταινίας, καθώς και ένας διάλογος με επιχειρήματα μεταξύ των ομάδων των μαθητών και του δασκάλου. Με αυτούς τους τρόπους τα παιδιά έρχονται σε επαφή με ποικίλες μορφές πληροφορίας και προβληματισμού τις οποίες καλούνται να αξιοποιήσουν μέσα από την εμπλοκή και το παιχνίδι.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Τα συναισθήματα που βιώνουμε αλλά και η αναγνώρισή τους και έκφρασή τους είναι σημαντικές στην πορεία της ωρίμανσης και ολοκλήρωσης του ανθρώπου (Goleman 1998). Επίσης, η κατανόηση των χρόνων, καθώς και η ορθή χρήση αυτών στην προφορική και γραπτή επικοινωνία των μαθητών είναι σημαντική. Είναι λοιπόν αναγκαίο να τονιστεί η κατανόηση της χρονικής αλληλουχίας των γεγονότων μιας ιστορίας, καθώς και η αναγνώριση και η σωστή χρήση των χρόνων που εμφανίζονται. Στην ενότητα «Ιστορίες Παιδιών» τα παιδιά συναντούν προκλήσεις για δημιουργικό διάλογο και κατανόηση συγκεκριμένων μορφών επικοινωνιακού λόγου. Η αντίστοιχη ενότητα μπορεί να δώσει αφορμή αξιοποίησης των πληροφοριών του άμεσου και οικείου περιβάλλοντός τους, όπως για παράδειγμα μιας ιστορίας του καλοκαι-

ριού, μιας αφήγησης ενός θεατρικού ή και κινηματογραφικού έργου που παρακολούθησαν, με στόχο τη σύζευξη του σχολείου και της κοινωνίας-ζωής.

Ειδικότερες γνώσεις για τον κόσμο:

- Τεχνολογία > Η/Υ.
- επικοινωνία, επιχειρηματολογία > αλληλεπίδραση.
- συγγραφείς > Πεζό κείμενο > Οδυσσεάς Ελύτης, «Ο ήλιος ο ηλιάτορας», Μάρκος Κάβουρας, «Το μεγάλο Μυστικό».

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Προφορικός λόγος > κατανόηση και παραγωγή > ενεργητική παρακολούθηση > συζήτηση, διάλογος > αφήγηση > περιγραφή > επιχειρηματικός λόγος > παρουσίαση > δραματοποίηση.
- γραπτός λόγος > ανάγνωση, κατανόηση και παραγωγή λόγου > .
- γραπτός λόγος > κριτική επεξεργασία κειμένου > ποίημα > πεζό κείμενο.
- γραπτός λόγος > δημιουργία προτάσεων-διαμόρφωση διαλόγου.
- γραπτός λόγος > χρόνοι > αόριστος-παρατατικός-συνοπτικός μέλλοντας-εξακολουθητικός μέλλοντας.
- Μορφολογία > το τελικό ν.

Γραμματισμοί

- Διερεύνηση > αναζήτηση στο εσωτερικό [ιστότοπου](#) > [ιστολογίου](#) > .
- διερεύνηση > [ηλεκτρονικό](#) και συμβατικό λεξικό > επιλογή > αξιοποίηση.
- πρακτική γραμματισμού > Διαδικτυακή Εφαρμογή / Εργαλείο (Web2.0) δημιουργία χρονογραμμής, [Timetoast](#), δημιουργία σύννεφου λέξεων: [Wordle](#).
- πρακτική γραμματισμού > Λογισμικό Εννοιολογικής Χαρτογράφησης, [Bubble.U.s](#), [Inspiration](#).

- εξοικείωση με εφαρμογές διαδικτύου (εργαλεία Web 2.0), δημιουργία αφίσας με τη βοήθεια λογισμικού προσωπικής έκφρασης, δημιουργικότητας και φαντασίας <http://edu.glogster.com/>.
- πλοήγηση στο διαδίκτυο > περιήγηση στο εσωτερικό ιστοσελίδας, ιστολογίου > επιλογή και αξιοποίηση βίντεο από το [youtube](http://www.youtube.com/watch?v=42DdoVMSOTg) όπως *Το Μεγάλο Μυστικό* του Μάρκου Κάβουρα.
- <http://www.youtube.com/watch?v=42DdoVMSOTg>.
- <http://www.chiosnews.com/xek120303.asp>: συνέντευξη με τον συγγραφέα.
- χρήση ορθογραφικού ελέγχου σε αρχείο Word.
- αντιγραφή / διαγραφή / επικόλληση κειμένου και εικόνας.
- αναίρεση πληκτρολόγησης (undo).
- επισήμανση κειμένου.
- σάρωση και αποθήκευση εικόνων στον υπολογιστή.
- εκτύπωση κειμένου, εικόνας, παρουσίασης, ψηφιακού χάρτη.
- εξαγωγή αρχείου από αρχείο επεξεργασίας.
- αναζήτηση πληροφορίας και πηγών μέσω μηχανών αναζήτησης.
- κριτικός εγγραμματισμός.
- κριτική διάσταση > έλεγχος της αξιοπιστίας της πηγής.
- κριτική διάσταση > έλεγχος του κύρους της πηγής.
- κριτική διάσταση > ανάπτυξη δεξιοτήτων διερευνητικού, οπτικού εγγραμματισμού-δεξιοτήτων.
- κριτική διάσταση > ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικού γραμματισμού (λειτουργικότητα προφορικού/ γραπτού λόγου).

Συναισθηματικός εγγραμματισμός:

- Αναγνώριση συναισθημάτων.

- κατανόηση συναισθημάτων·
- χρήση συναισθημάτων σε προφορικό λόγο-αφήγηση·
- χρήση συναισθημάτων σε γραπτό λόγο.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για τη δημιουργία του παρόντος σχεδίου εργασίας μπορεί να αποτελέσει η ενότητα «Ιστορίες Παιδιών», Τάξη: Δ΄ Δημοτικού (Βιβλ. Μαθητή, Ενότητα 6, τ. Β΄, σελ. 8-13 και Τετράδιο Εργασιών Δ΄ τάξης, ενότητα 6, τ. Β΄, σελ. 57-59). Μέσα από τα πολύ ενδιαφέροντα κείμενα που παραθέτει, όπως αυτό του κοριτσιού και της παρέας των παιδιών, μπορούμε να ορίσουμε τους προοργανωτές για τη δημιουργία ενός εποικοδομητικού σχεδίου μάθησης με στόχο τη γλωσσική καλλιέργεια αλλά και την έρευνα, ανακάλυψη, ανάπτυξη και παρουσίαση μιας σειράς γραμματισμών.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το θέμα του κόσμου των παιδιών και των συναισθημάτων εμπεριέχεται στο βιβλίο της γλώσσας της Δ΄ Τάξης (6η ενότητα) αλλά μπορεί να μας απασχολήσει και στη Μελέτη Περιβάλλοντος, ενώ μπορεί να ενταχθεί και στο μάθημα της Αισθητικής και της Θεατρικής Αγωγής.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι μαθητές επιχειρείται:

- να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικού λεξικού·

- να εξοικειωθούν με αναζήτηση σε μηχανή αναζήτησης·
- να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης μέσα σε έναν ιστότοπο·
- να εκτελούν τις εντολές «αντιγραφή» και «επικόλληση»·
- να χρησιμοποιούν το σημειωματάριο του υπολογιστή·
- να γράφουν σε στήλες στον επεξεργαστή κειμένου/rprt·
- να εισάγουν εικόνα στον επεξεργαστή κειμένου/rprt·
- να αποθηκεύουν στον υπολογιστή τους αρχεία ή εικόνες από το Διαδίκτυο·
- να αποστέλλουν μήνυμα με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο·
- να εκτυπώνουν μέσα από διάφορα προγράμματα·
- να δημιουργούν χρονογραμμή στο λογιστικό φύλλο (ή σε διαδικτυακό πρόγραμμα δημιουργίας χρονογραμμών: [Timetoast](#))·
- να δημιουργούν νοητικούς χάρτες όσον αφορά την εξοικείωση και με τη χρήση των νέων εννοιών χαρτογράφησης [Inspiration](#), [Mapmyself](#), [Bubble.Uz](#)·
- να δημιουργούν αφίσα με τη βοήθεια λογισμικού προσωπικής έκφρασης, δημιουργικότητας και φαντασίας <http://edu.glogster.com/>·
- να αναπτύσσουν δεξιότητες συναισθηματικού εγγραμματισμού·
- να ερευνήσουν·
- να αξιοποιήσουν και κατανοήσουν τα αποτελέσματα της έρευνας εξάγοντας συμπεράσματα και αξιοποιώντας τα στην παραγωγή και προώθηση γνώσης, δεξιοτήτων και στάσεων.

Κείμενα

Ενσωματώνονται στη διδακτική πορεία (βλ. και Βιβλιογραφία).

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

Α΄ Φάση

Προβληματισμός και ορισμός του θέματος

Στο πρώτο στάδιο θα ελεγχθεί η πρότερη γνώση και συμπεριφορά των παιδιών και θα κληθούν να διορθώσουν, ίσως και να εμπλουτίσουν τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις για το συγκεκριμένο θέμα, καθώς και να υιοθετήσουν τους αντίστοιχους ρόλους. Η συγκεκριμένη προεργασία θα παρουσιαστεί ως πρόδρομος της μετέπειτα πορείας των παιδιών που εμπεριέχει τον διάλογο, τη δραματοποίηση αλλά και τις εικαστικές παρουσιάσεις από την κάθε ομάδα.

Β΄ Φάση

Ανάλυση του θέματος (προγραμματισμός της μελέτης)

Εφόσον προηγηθεί η διερεύνηση των γνώσεων και αναγκών των μαθητών, ο δάσκαλος προχωρά στην ανάθεση των εργασιών με βάση τους στόχους του μαθήματος. Η τάξη θα οργανωθεί σε ομάδες. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η συνεργασία, η αίσθηση της κοινότητας, η επικοινωνία και η αλληλοβοήθεια

Γ΄ Φάση

Εφαρμογή

Σε αυτό το στάδιο τα παιδιά θα παρουσιάσουν, θα επιχειρηματολογήσουν, θα προβάλλουν και θα αξιοποιήσουν τις πληροφορίες που θα έχουν συγκεντρώσει και τα κείμενα που θα έχουν μελετήσει και παρουσιάσει μέσα στα πλαίσια της ομαδικής συνεργασίας. Μέσα από το θεατρικό παιχνίδι και προωθώντας την εναλλαγή ρόλων (τροχονόμου-μαθητή-φίλου-δασκάλου), τους διαλόγους μεταξύ των ομάδων και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, αναπτύσσονται κάποιες δεξιότητες/ταλέντα, ενώ παράλληλα συντελείται η μάθηση.

Δ΄ Φάση

Σύνθεση και παρουσίαση

Στο τελευταίο μέρος της διαδρομής ο δάσκαλος ανακεφαλαιώνει και αφήνει τα παιδιά να συζητήσουν, να μελετήσουν και να παρουσιάσουν τις δράσεις/δημιουργίες.

Κυρίαρχες τομές της όλης προσπάθειας είναι η συμμετοχική-καθοδηγητική με φθίνουσα τροχιά διδασκαλία, η κριτική αντιμετώπιση της πληροφορίας, η ανακάλυψη και προβολή των ταλέντων, της φαντασίας αλλά και δημιουργικότητας των παιδιών, η λήψη πρωτοβουλιών από τη μεριά των παιδιών με την καθοδήγηση του δασκάλου, η αυτοδιόρθωση των όποιων λαθών ή και παρανοήσεων των μαθητών μέσα από τον επιχειρηματολογικό διάλογο αλλά και την αναζήτηση της πληροφορίας, η αναγνώριση της αντικειμενικότητας μιας πηγής πληροφορίας, αλλά και η αναγνώριση και έκφραση των συναισθημάτων των παιδιών και η παρουσίασή τους στην ολομέλεια και στο σχολείο υπό μορφή θεατρικών παιχνιδιών και εικαστικών.

1η & 2η διδακτική ώρα

Ομάδες και ολομέλεια

Λογοτεχνία-εικαστικά: κατανόηση ποιήματος, ζωγραφική, διαφορές μεταξύ του κόσμου των παιδιών και των μεγάλων, δημιουργία αφίσας

Το μάθημα ξεκίνησε στις 8.1.2013 με την παρουσίαση των βίντεο από το youtube, που αφορούσε την ενότητα το κορίτσι παρουσιάζοντας το μελοποιημένο ποίημα του Ελύτη σε συνδυασμό με τις ζωγραφιές των παιδιών:

1. <http://www.youtube.com/watch?v=cJ1RJ3ooatU&feature=related>
2. <http://www.youtube.com/watch?v=UjnH2A4SF8M&feature=related>

Στη συνέχεια και αφού ακολούθησε συζήτηση για τον κόσμο των παιδιών και των μεγάλων η τάξη χωρίστηκε σε ομάδες και ζωγραφίσαμε πάνω στην ιδέα του ποιήματος. Κατόπιν παρουσιάσαμε τις ζωγραφιές μας: Βλ. Τεκμήρια 1–12 στον Φάκελο των Τεκμηρίων.

Μετά την παρουσίαση δημιουργήσαμε μια αφίσα με θέμα το κορίτσι του Ελύτη. Οι ομάδες δημιούργησαν μια αφίσα μέσω της χρήσης του εργαλείου [glogster](http://glogster.com), όπου πρόσθεσαν τραγούδια και ζωγραφιές. Η αφίσα παρουσιάστηκε στην τάξη όσο και στο υπόλοιπο σχολείο.

ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ: <http://nickaman.edu.glogster.com/to-koritsi/>

Βλ. Τεκμήριο 13 στον Φάκελο των Τεκμηρίων.

3η & 4η διδακτική ώρα

Ομάδες και ολομέλεια

Ανίχνευση και καταγραφή των εμπειριών/γνώσεων των μαθητών, νοητικοί χάρτες

Τα παιδιά δημιούργησαν έναν εννοιολογικό χάρτη (μέσω του Bubble.us) όπου στο κέντρο της είναι γραμμένη η λέξη *Συναίσθημα* και σε σύνδεση υπάρχουν όλες οι λέξεις που μπορούν να φανερώνουν τον συναισθηματικό κόσμο των παιδιών όπως: φόβος, χαρά, λύπη, κλπ.

Βλ. Τεκμήριο 14 στον Φάκελο των Τεκμηρίων.

5η & 6η διδακτική ώρα

Ομάδες και ολομέλεια

Κατανόηση επιλογής και ταξινόμησης λέξεων

Με τη χρήση του εργαλείου για αναγνώριση, ταξινόμηση και αξιοποίηση λέξεων όπως το Wordle προσπαθήσαμε μπορεί να κατανοήσουμε τη χρήση και ορθογραφία των λέξεων και

ρημάτων στον σωστό χρόνο. Μέσα από το κείμενο «Το Μεγάλο Μυστικό» τα παιδιά δημιούργησαν συννεφάκια με τις λέξεις και τα ρήματα που συνάντησαν στο κείμενο. Η εργασία αυτή παρείχε επίσης τη δυνατότητα στα παιδιά να συζητήσουν και την ερμηνεία της κάθε λέξης που συναντούσαν και τοποθετούσαν στο συννεφάκι. Τα παιδιά κατασκεύασαν τα συννεφάκια τους και με χαρά τα παρουσίασαν στην τάξη. Βλ. Τεκμήρια 15–18 στον Φάκελο των Τεκμηρίων.

7η και 8η διδακτική ώρα

Ομάδες και ολομέλεια

Χρονογραμμή σε διαδικτυακό πρόγραμμα δημιουργίας χρονογραμμών timetoast

Τα παιδιά δημιούργησαν μια χρονογραμμή προσπαθώντας να τοποθετήσουν τα γεγονότα της ιστορίας: «Το Μεγάλο Μυστικό» σε μια χρονική αλληλουχία, να συνειδητοποιήσουν και αναγνωρίσουν την κατάλληλη χρήση των ρημάτων και τη σχέση τους με το χρόνο. Επίσης παράλληλα να σημειώσουν την εμφάνιση των συγκεκριμένων συναισθημάτων από την πλευρά των ηρώων και να τα ακολουθήσουν στην εξέλιξή τους καθώς αναδιπλώνεται η ιστορία μέσα από το κείμενο του μαθήματος.

Οι ομάδες καλούνται να επιλέξουν τις διαδρομές και το χρόνο που ταιριάζει και τελικά παρακινούνται να δηλώσουν επιλογή τους και να συντάξουν την ανάλογη χρονογραμμή. Οι μαθητές επίσης έψαξαν και βρήκαν εικόνες που ταιριάζουν στο κείμενο τις οποίες ενσωμάτωσαν και παρουσίασαν στην χρονογραμμή. Βλ. Τεκμήρια 19–21 στον Φάκελο των Τεκμηρίων.

9η & 10η διδακτική ώρα

Ολομέλεια και ομάδες

Έρευνα-ερωτηματολόγιο

Μαζί με τους μαθητές και με αφορμή το κείμενο του μαθήματος «Το Μεγάλο Μυστικό», οργανώσαμε μια συζήτηση με θέμα τα συναισθήματα. Τα παιδιά ανέφεραν τα συναισθήματα που βίωσαν και βιώνουν αλλά και τις περιστάσεις οι οποίες προκαλούν τα συγκεκριμένα συναισθήματα που προαναφέρθηκαν. Με βάση λοιπόν τη συζήτηση τα παιδιά δημιούργησαν ανά ομάδες ένα ερωτηματολόγιο για τα συναισθήματα και παρουσίασαν τις ερωτήσεις αλλά και τις πιθανές απαντήσεις στην ολομέλεια της τάξης. Ενδιαφέρον ήταν το γεγονός ότι αποφασίστηκε να μορφοποιηθούν τα συναισθήματα που αναφέρθηκαν με τη χρήση σκίτσων, τα λεγόμενα [emoticons](#). Τα παιδιά τα ζωγράφισαν και τα παρουσίασαν στην τάξη. Κατόπιν οι ομάδες τα προώθησαν τα ενημερωμένα –πλέον– αυτά ερωτηματολόγια, τόσο στις υπόλοιπες ομάδες όσο και στα παιδιά των άλλων τάξεων του σχολείου. Βλ. Τεκμήρια 22–34 στον Φάκελο των Τεκμηρίων.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Όπως παρουσιάστηκαν παραπάνω

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

- Παρουσίαση από κάθε ομάδα μιας ιστορίας με θέμα μια περιπέτεια του καλοκαιριού.
- Δημιουργία μιας φανταστικής ιστορίας.
- Θεατρικό παιχνίδι με αναφορά σε μια καλοκαιρινή περιπέτεια. Σημαντική εδώ πιστεύω ότι θα είναι η αυτενέργεια των παιδιών και η λήψη πρωτοβουλιών.
- Παρουσίαση αφίσας ή και κόμικ με θέμα μια περιπέτεια παιδιών κ.α. Θα μπορούσαν να ενταχθούν στο πλαίσιο μιας μικρής ιστορίας με πρωταγωνιστές τα παιδιά. Σημαντικές και εδώ οι ιδέες των παιδιών και η υλοποίησή τους μέσα από τις εργασίες τους.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η ενασχόληση και εφαρμογή δραστηριοτήτων με τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων όπως το glogster και το bubbl.us πολλές φορές μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα όπως στην αποθήκευση και στην επεξεργασία των δημιουργημάτων των μαθητών. Επίσης, είναι αρκετά χρονοβόρα ως προς την επιλογή των εντολών και την εύρεση των κατάλληλων για εφαρμογή μέσα από την πορεία της κάθε δραστηριότητας. Σημαντικό είναι ο εκπαιδευτικός να γνωρίζει από πριν τα εργαλεία που πρόκειται να εφαρμόσει και να έχει μια ικανοποιητική σύνδεση στο διαδίκτυο και έναν σχετικά «καλό» δηλαδή σχετικά σύγχρονο και με καλές επεξεργαστικές δυνατότητες υπολογιστή. Στην προσπάθειά μας να δημιουργήσουμε την αφίσα με το διαδικτυακό εργαλείο glogster αντιμετωπίσαμε δυσκολίες λόγω του ότι το εργαλείο flash στον πλοηγό πολλές φορές δεν λειτουργούσε με αποτέλεσμα να μην αποθηκεύεται η εργασία μας και να καθυστερούμε στην πορεία της ολοκλήρωσής της.

Αυτό που εφαρμόσαμε στη διδακτική μας πορεία είναι πρώτα δημιουργία στο χαρτί και αργότερα, αφού ολοκληρώσαμε τις ιδέες και γνωρίζαμε τι θα σχεδιάσουμε, να τα εφαρμόσουμε χρησιμοποιώντας τα διαδικτυακά εργαλεία της επιλογής μας. Ο σχολικός χρόνος περνά πολύ γρήγορα και είναι καλό να οργανώνουμε την πορεία των δραστηριοτήτων μας όσο το δυνατό καλύτερα.

Είναι σημαντικό επίσης τα παιδιά να αποκτούν δεξιότητες της χρήσης αυτών των εργαλείων μέσα από την εκπαίδευση όπως και έγινε με την εφαρμογή του σεναρίου, αλλά θα πρέπει να υπάρχει οργάνωση, στόχοι και σχέδιο, υποδομή και θέληση να υπερβούμε τα εμπόδια. Επίσης, είναι καλό πάντα να υπάρχει και ένα δεύτερο πλάνο σε περίπτωση που αντιμετωπίσουμε πολύ σοβαρά προβλήματα στο πρώτο.

Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με τις δραστηριότητες, παρόλο που ο χρόνος πολλές φορές δεν ήταν επαρκής, κατανοήθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα θέματα των κειμένων και παρουσιάστηκαν

από τους μαθητές. Επιπλέον, οι συζητήσεις με τα παιδιά καθώς και οι δραστηριότητες ήταν γεμάτες διάθεση και ζωντάνια όπως και ενδιαφέρουσες και εποικοδομητικές.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006. *Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές. Προοπτικές, προβλήματα και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Κασιμάτη Κ., Σ. Φερεντίνος, Χ. Καλλιγιάς. 2002. Εισαγωγή καινοτομιών στη διδακτική πρακτική. Νέες τεχνολογίες και εκπαιδευτικοί. *Μέντορας* 6: 29–45.

Κουτσογιάννης, Δ. 2000. Γλωσσική αγωγή και διαδίκτυο: δυνατότητες και περιορισμοί. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα*, 234-244. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Κουτσογιάννης, Δ. 2005. Η πολυτροπική θεωρία της επικοινωνίας ως εργαλείο για την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού. Στο *Πρακτικά του Συνεδρίου "Εικόνα και Παιδί*, επιμ. Ου. Σέμογλου, 621–632. Θεσσαλονίκη: cannot not design.

Κουτσογιάννης, Δ. 2009. Εκπαιδευτικό λογισμικό. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα

[http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/bibliographies/edu_soft/02.html#toc001].

Κουτσογιάννης, Δ. 2001. Γλωσσική αγωγή: Νέες Τεχνολογίες. Στο *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα*, επιμ. Α.-Φ. Χριστίδης & Μ. Θεοδωροπούλου, 275–280. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κόμης, Β. 2004. *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές χρήσεις των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Ντίνας, Κ. 2004. Γραμματισμός–Πολυγραμματισμοί και διαπολιτισμική γλωσσική διδασκαλία. Στο *Πρακτικά του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Πάτρας: Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*, επιμ. Π. Γεωργογιάννης, σ.193–206. Πάτρα: Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.

Ντίνας, Κ. 2011. Διδασκαλία της νέας ελληνικής και ΤΠΕ. *Στην αδημοσίευτη συλλογή εκπαιδευτικών σεναρίων και δραστηριοτήτων*.

Χατζησαββίδης, Σ. 2005. Από την παιδαγωγική του γραμματισμού στους πολυγραμματισμούς: Νέες τάσεις, διαστάσεις και προοπτικές στη διδασκαλία της γλώσσας. Στο *Γλώσσα και Λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, επιμ. Κ. Μπαλάσκας & Κ. Αγγελάκος, 39–52. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζησαββίδης, Σ. 2009. *Πολυγραμματισμοί και διδασκαλία της γλώσσας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζησαββίδης, Σ. 2003. Η διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στο πλαίσιο των πολυγραμματισμών. *Φιλολόγος* 113: 405–414.

Cuban, L. 2001. *Oversold and Underused: Computers in the Classroom*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Koutsogiannis, D. 2004. Critical technoliteracy and "weak" languages. Στο *Doing literacy online: Teaching, learning and playing in an electronic world*, επιμ. I. Snyder, & C. Beavis, 163–184. Cresskill, NJ: Hampton Press.

Koutsogiannis, D. & B. Mitsikopoulou, 2004. The Internet as a glocal discourse environment. *Language Learning & Technology* 8 (3): 83–89, <http://llt.msu.edu/vol8num3/koutsogiannis/default.html> [5.1.2011].

Kress, G. 2003. *Literacy in the New Media Age*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Routledge.

Lam, W. S. E. 2009. Multiliteracies on Instant Messaging in Negotiating Local, Translocal, and Transnational Affiliations: A Case of an Adolescent Immigrant. *Reading Research Quarterly* 44(4): 377–397.

Lewis, C. & B. Fabos, 2008. Instant Messanging, literacies, and social identities. Στο *Handbook of Research on New Literacies*, επιμ. J. Coiro, M. Knobel, C. Lnkshare, & D. Leu, 1109–1159. Νέα Υόρκη: Lawrence Erlbaum.

Street, B. 2000. New Literacies in theory and practice: What are the implication for language in education? *Linguistics and Education* 10 (1): 1–24.

Ηλεκτρονικό Λεξικό:

<http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>

Λογισμικά

1. <http://ts.sch.gr/repo/online-packages/dim-glossa-c-d/>
2. <http://www.e-yliko.gr/Lists/List40/DispForm.aspx?ID=139>

Διαδικτυακές ασκήσεις

1. <http://www.e-papadakis.gr/askisisd.htm>
2. <http://3dim-megar.att.sch.gr/index.php/dclass-sheet>
3. http://users.sch.gr//parantoniou/askiseis/glwssa_enot5ask1.htm
4. http://users.sch.gr//parantoniou/askiseis/glwssa_enot5ask6.htm

Επιλογές από το youtube:

3. <http://www.youtube.com/watch?v=cJ1RJ3ooatU&feature=related>
4. <http://www.youtube.com/watch?v=UjnH2A4SF8M&feature=related>
5. <http://www.youtube.com/watch?v=42DdoVMSOTg>

Ιστοσελίδα σχετική με τον Συγγραφέα

1. <http://www.chiosnews.com/xek120303.asp>

EMOTICONS

1. <http://13odsp-st.blogspot.gr/2011/11/emoticons.html>